

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

PREPORUKA O RADU S MLADIMA

Preporuka CM/Rec(2017)4 koju
je usvojio Odbor ministara
Vijeća Europe, 31. maja 2017.

Institut za
razvoj mladih KULT

MLADI.ORG

PREPORUKA O RADU S MLADIMA

Preporuka CM/Rec(2017)4
koju je usvojio Odbor ministara
Vijeća Europe, 31. maja 2017.

Impressum

Naslov:

PREPORUKA O RADU S MLADIMA

Preporuka CM/Rec(2017)4 koju je usvojio Odbor ministara Vijeća Europe, 31. maja 2017.

© Institut za razvoj mladih KULT, juli 2017. prijevod na bosanski jezik

Naslov originalnog teksta:

RECOMMENDATION ON YOUTH WORK

Recommendation CM/Rec(2017)4 adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 31 May 2017

© Vijeće Europe, maj 2017. originalni tekst na engleskom i francuskom jeziku

Prevoditeljica:

Tamara Butigan

Izdavač:

Institut za razvoj mladih KULT

DTP:

Peđa Kazazović

Izdanje:

1. izdanje, Sarajevo, 2017.

Izvor teksta je Vijeće Evrope i koristi se uz njegovo odobrenje. Ovaj nezvanični prijevod objavljen je u dogovoru s Vijećem Evrope, ali uz isključivu odgovornost prevodioca.

Umnožavanje i besplatna distribucija je dozvoljena uz pisano odobrenje Vijeća Europe i izdavača.

Preporuka CM/REC(2017)4 Odbora ministara državama članicama o radu s mladima

(koju je usvojio Odbor ministara 31. maja 2017. na 1287. sjednici zamjenika ministara)

Uzimajući u obzir da je cilj Vijeća Evrope da podrži jedinstvo svojih članica, inter alia, promocijom politike prema mladima zasnovane na zajedničkim principima;

Uzimajući u obzir Evropsku konvenciju o ljudskim pravima (usvojenu 1950. godine, ETS br. 5, s izmjenama i dopunama), na način na koji je tumači i primjenjuje Evropski sud za ljudska prava, i Evropsku socijalnu povelju (usvojenu 1961. godine, ETS br. 35, revidiranu 1996. godine, ETS br. 163, s izmjenama i dopunama), na način na koji je primjenjuje i tumači Evropski odbor za socijalna prava;

Prisjećajući se Rezolucije CM/Res(2008)23 Odbora ministara o politici prema mladima Vijeća Evrope;

Prisjećajući se primjenjivosti postojećih principa izloženih u relevantnim preporukama Odbora ministara državama članicama, posebno:

Preporuka Rec(2003)8 o promociji i prepoznavanju neformalnog obrazovanja/učenja mladih; Preporuka Rec(2004)13 o učešću mladih u lokalnom i regionalnom životu; Preporuka Rec(2006)1 o ulozi državnih vijeća mladih u izradi politike prema mladima; Preporuka CM/Rec(2007)13 o rodno osvještanoj politici u obrazovanju; Preporuka CM/Rec(2010)7 o Povelji Vijeća Evrope o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava; Preporuka CM/Rec(2010)8 o informiranju mladih; Preporuka CM/Rec(2012)2 o učešću djece i mladih do 18 godina starosti, Preporuka CM/Rec(2012) o osiguravanju kvalitetnog obrazovanja; Preporuka CM/Rec(2015)3 o pristupu društvenim pravima za mlade iz ugroženih naselja; Preporuka CM/Rec(2016) o pristupu mladih njihovim pravima;

Imajući na umu Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima djeteta;

Prisjećajući se Preporuke Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope 1437 (2000) o neformalnom obrazovanju; 1978 (2011) „Na putu ka evropskoj okvirnoj konvenciji o pravima mladih“; 2015 (2013) o pristupu mladih osnovnim pravima; i Rezolucije 1885 (2012) „Žrtvovana generacija mladih: društvene, ekonomske i političke implikacije finansijske krize“, kao i odgovora Odbora ministara na ove preporuke;

Prisjećajući se Rezolucije Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti 386 (2015) „Uklanjanje prepreka učešću mladih: usvajanje zajedničkog jezika (lingua franca) za lokalne i regionalne vlasti i mlade“, i Preporuke 128 (2003) o revidiranoj evropskoj povelji o učešću mladih u lokalnom i regionalnom životu, kao i odgovora Odbora ministara na ovu preporuku;

Imajući na umu Deklaraciju i akcioni plan usvojen na Trećem samitu šefova država i vlada Vijeća Evrope (Varšava, 16-17. maj 2005.) kojom je odlučeno da će Vijeće Evrope nastaviti da jača svoj jedinstveni položaj u području rada s mladima;

U uvjerenju da:

- se održivost evropskog identiteta i ključnih vrijednosti Vijeća Evrope (ljudska prava, vladavina prava i demokratija) zasniva na kreativnosti, kompetencijama, društvenoj posvećenosti i doprinosu mladih te njihovoj vjeri u budućnost;
- politike vlada trebaju podržavati mlade u ostvarivanju njihovog punog potencijala kao nezavisnih članova društva i omogućiti im da planiraju svoj život i djeluju kao članovi demokratskog društva;
- rad s mladima značajno doprinosi aktivnom građanstvu pružajući mogućnosti za usvajanje znanja, vještina i stavova za građansko učešće i društveno djelovanje;

Prepoznajući složenost i izazove prijelaza iz djetinjstva u odraslo doba i samostalnost, te smanjenje broja mogućnosti za mlade usljed porasta nezaposlenosti, siromaštva, diskriminacije i društvene isključenosti;

Svjesni uticaja ekonomske krize na sposobnost pojedinih država članica da podrže rad s mladima;

Priznajući rad sektora za mlade Vijeća Evrope na pružanju podrške politikama prema mladima kroz promociju ljudskih prava, društvene inkluzije, međukulturalnog dijaloga, rodne ravnopravnosti i aktivnog učešća mladih, posebno kroz evropske omladinske centre, Evropsku fondaciju za mlade, međuvladinu saradnju i zajednička statutarna tijela i partnerstvo između Evropske unije i Vijeća Evrope na polju rada s mladima;

Svjesni važnosti postizanja usklađenosti i sinergije s naporima svih relevantnih interesnih strana, uključujući Evropsku uniju, na polju rada s mladima;

Svjesni pozitivnog doprinosa omladinskih radnika svih država članica osnaživanju i uključivanju mladih u izradu inkluzivnih, demokratskih društava koja podržavaju mir;

Oslanjajući se na Deklaraciju Druge evropske konvencije o radu s mladima (2015) pod nazivom „Kako napraviti značajnu razliku“ (eng. Making a world of difference) čiji je cilj bio da se definira evropska agenda za rad s mladima,

Preporučuje da vlade država članica, u skladu sa svojim ovlastima, pojačaju podršku radu s mladima tako što će:

1. osigurati da se uspostavljanje i razvoj kvalitetnog rada s mladima zaštiti i proaktivno podržava u sklopu lokalnih, regionalnih i državnih politika prema mladima, na primjeren način. Uzimajući u obzir raznolikost rada s mladima između i unutar država članica, posebnu pažnju treba posvetiti potrebi za izradom strategija, okvira, legislative, održivih struktura i resursa, učinkovite koordinacije s drugim sektorima te relevantnim politikama koje promoviraju jednak pristup radu s mladima za sve mlade ljude. Omladinski radnici i mladi trebaju biti aktivno uključeni u sve planirane mjere provedbe;
2. uspostaviti usklađen i fleksibilan okvir za obrazovanje i obuku omladinskih radnika (plaćenih i volontera) kojim se u obzir uzimaju postojeće prakse, novi trendovi i polja djelovanja, te raznolikost rada s mladima. Interesne strane, uključujući omladinske radnike i mlade, trebaju biti uključene u izradu ovog okvira;
3. uzeti u obzir mjere i principe predložene u dodatku ovim preporukama i potaknuti pružaoce usluga rada s mladima da učine isto;
4. podržati inicijativu sektora za mlade Vijeća Evrope za uspostavljanje ad hoc radne grupe na visokom nivou, koja će se sastojati od relevantnih interesnih strana na polju rada s mladima u Evropi i koja će izraditi srednjoročnu strategiju za razvoj evropskog rada s mladima zasnovanog na znanju, kako bi postigli sljedeće:

- unaprijedili koordinaciju i pristup znanju i resursima za rad s mladima na evropskom, nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou;
 - podržali razmjenu praksi u radu s mladima, vršnjačko učenje i izradu održivih mreža i partnerstava;
 - potaknuli saradnju unutar sektora rada s mladima i između sektora i stručnih oblasti u kojima se odvija rad s mladima kako bi se ojačale veze, pogotovo između formalnog obrazovanja i rada s mladima i između vlasti, privatnog sektora i civilnog društva;
 - jačali dijalog između rada s mladima, politike prema mladima i istraživanja u sektoru rada s mladima;
 - jačali kapacitete rada s mladima da odgovori na promjene i trendove u našem društvu i nove izazove s kojima se mladi suočavaju;
 - izvršili pregled postojećeg stanja u obrazovanju i obukama (kao što su stručno i visoko obrazovanje) i postojećih sistema za priznavanje kvalifikacija omladinskih radnika (plaćenih i volontera);
 - izradili niz mjera za pružanje podrške državama članicama u prihvatanju i provedbi ove preporuke;
5. poticati državna i evropska istraživanja različitih oblika rada s mladima, njihove vrijednosti, uticaja i uspješnosti;
 6. podržavati razvoj odgovarajućih vrsta revidiranja i ocjenjivanja uticaja i ishoda rada s mladima i poboljšanje diseminacije, prepoznatljivosti i uticaja portfolija za rad s mladima Vijeća Evrope u državama članicama.
 7. promovirati oznaku kvaliteta Vijeća Evrope za centre za mlade kao primjere dobre prakse;

Nadalje, vladama država članica preporučuje se da:

- osiguraju da se ova preporuka i njen dodatak prevedu i podijele (u pristupačnim formatima) odgovarajućim organima vlasti i interesnim stranama kako bi se jačala svijest i posvećenost daljem razvoju kvalitetnog rada s mladima;
- analiziraju, zajedno s Odborom ministara, provedbu ove preporuke pet godina nakon njenog usvajanja.

Dodatak Preporuci CM/Rec(2017)4

A. OPSEG I SVRHA PREPORUKE - DEFINICIJA I OPSEG RADA S MLADIMA

Ova preporuka odnosi se na sve različite oblike rada s mladima. Njom se nastoje potaknuti države članice da izrade svoje politike i praksu za rad s mladima u skladu sa svojim nadležnostima i poziva države članice da usvoje niz mjera koje će ojačati neophodnu podršku radu s mladima na lokalnom, regionalnom, državnom i evropskom nivou.

Dobna skupina, odnosno dob korisnika rada s mladima, treba biti usklađena s pravnim i ustavnim okvirom i postojećim praksama u svakoj od zemalja članica.

Rad s mladima je širok pojam koji obuhvata cijeli niz različitih aktivnosti društvene, kulturne, obrazovne, okolišne i/ili političke prirode koje se obavljaju za mlade i s mladima, u grupama ili pojedinačno. Radom s mladima se bave omladinski radnici (plaćeni ili volonteri), a on se temelji na neformalnim i informalnim procesima učenja usredotočenim na mlade i na dobrovoljno učešće. Rad s mladima je u svojoj srži društvena aktivnost, jer podrazumijeva rad s mladim ljudima i društvima u kojima žive, omogućavanje aktivnog učešća mladih i njihovu uključenost u vlastite zajednice i procese donošenja odluka.

Uprkos različitim tradicijama i definicijama, opći konsenzus je da je primarna funkcija rada s mladima motiviranje i podržavanje mladih u njihovoj potrazi za konstruktivnim životnim putem, čime se doprinosi ličnom i društvenom razvoju, te društvu u cjelini.

Ovi se ciljevi u radu s mladima postižu osnaživanjem i uključivanjem mladih u aktivnu izradu, pripremanje, provedbu i ocjenjivanje inicijativa i aktivnosti koje odražavaju njihove potrebe, interese, ideje i iskustva. Kroz ovaj proces neformalnog i informalnog učenja, mladi stiču znanje, vještine, vrijednosti i stavove koji su im potrebni da kroz život koračaju sa samopouzdanjem.

Kako bi se postigli ovi ishodi, kroz rad s mladima se treba stvoriti poticajno okruženje koje će aktivno promovirati inkluziju, pozivati na uključivanje u društvene tokove, biti kreativno, sigurno, zabavno i ozbiljno, razigrano i planirano. Treba biti pristupačno, otvoreno i fleksibilno, istovremeno promovirajući dijalog između mladih i ostatka društva. Treba biti usmjereno na mlade i stvarati prostor za povezivanje i gradnju mostova kojima se podržava prelazak u odraslo doba i samostalnost.

Prepoznaje se da rad s mladima, često u partnerstvu ili saradnji s drugim sektorima, polučuje niz pozitivnih ishoda za pojedince, njihove zajednice i za društvo uopće. Na primjer:

- potiče kritičko razmišljanje, inovacije i promjene na lokalnom, regionalnom, državnom i evropskom nivou;
- doprinosi dobrobiti mladih, jača osjećaj pripadnosti i njihovu sposobnost da donose dobre odluke;
- podržava pozitivne i svrsishodne prijelaze u ličnom, građanskom, ekonomskom i kulturnom životu, razvijajući sposobnosti koje omogućavaju doživotno učenje, aktivno građanstvo i učestvovanje na tržištu rada;
- promovira razvoj različitih vještina kao što su kreativnost, kritičko razmišljanje, upravljanje sukobima, digitalna i informacijska pismenost i sposobnost vođenja;
- unaprijeđuje raznolikost i doprinosi jednakosti, održivom razvoju, međukulturalnom razumijevanju, društvenoj koheziji, građanskom učešću, demokratskom građanstvu i podržava vrijednosti sadržane u ljudskim pravima; jača otpornost mladih i njihovu sposobnost da se odupru negativnim uticajima i ponašanju.

S obzirom na postojeće izazove s kojima se Evropa suočava i nesrazmjerno snažne negativne efekte koje oni imaju na mlade, ovi pozitivni ishodi naglašavaju koliko je važno da države članice svim mladim ljudima osiguraju pristup kvalitetnom radu s mladima. Ako to ne učine, izlažu se značajnim rizicima.

Mladi su jedan od ključnih resursa u izgradnji socijalne i pravedne Evrope. Društva će se izložiti velikim rizicima koji prijete stabilnosti i društvenoj koheziji ako dopuste da trenutne teške okolnosti stvore „izgubljenu generaciju“ razočaranih i nezainteresiranih mladih ljudi. Primjerena podrška mladima danas, uključujući i pružanje kvalitetnog rada s mladima, je važno ulaganje Evrope u svoju sadašnjost i budućnost. U suprotnom, propuštamo priliku da jačamo savremeno civilno društvo, izlažemo društvenu koheziju prijetnjama i slabimo potencijal za pružanje efikasnog odgovora na neke od najvećih izazova našeg vremena, kao što su migracije, nezaposlenost, društvena isključenost i nasilni ekstremizam.

B. PRINCIPI

Ova preporuka oslanja se na postojeće vrijednosti, principe i koristi omladinskog rada definirane u prethodno spomenutim instrumentima. Osmišljavanje i realizacija rada s mladima temelji se na principima dobrovoljnog i aktivnog učešća, jednakog pristupa, otvorenosti i fleksibilnosti. On treba biti utemeljen na pravima, inkluzivan i usmjeren na mlade, njihove potrebe i sposobnosti.

Budući da je učešće jedan od ključnih principa rada s mladima, mladi, omladinski radnici, omladinske i druge organizacije koje se bave radom s mladima prepoznati su kao aktivni partneri u razvoju, provedbi i ocjenjivanju politika i prakse rada s mladima.

Pozivaju se države članice da osiguraju aktivno učešće svih ovih interesnih strana prilikom provedbe ovih preporuka kao i mjera navedenih u nastavku.

C. MJERE

Pri donošenju politika kojima se štiti i proaktivno podržava uspostavljanje i razvoj rada s mladima na svim nivoima, države članice se pozivaju da:

- i. pruže poticajno okruženje s uslovima za provođenje dokazano uspješnih i inovativnih praksi u radu s mladima (uključujući, na primjer, održive strukture i resurse), posebno na lokalnom nivou, uzimajući u obzir da regionalne, državne i međunarodne prilike i saradnja pospješuju rad s mladima;
- ii. jačaju ulogu i položaj rada s mladima kako bi se olakšala međusektorska saradnja rada s mladima - kojeg obavljaju vlasti, privatni sektor ili civilno društvo - i drugih sektora, kao što su na primjer: socijalna skrb, zdravlje, sport, kultura, formalno obrazovanje, usluge zapošljavanja i kazneno pravosuđe;
- iii. promoviraju i podržavaju koordinaciju između lokalnih, regionalnih, državnih i evropskih nivoa na kojima se odvija rad s mladima kako bi se olakšalo umrežavanje, saradnja, vršnjačko učenje i razmjena;
- iv. promoviraju prepoznavanje vrijednosti, stavova, vještina, znanja i kritičkog razumijevanja razvijenog kroz učestvovanje u i bavljenje radom s mladima;
- v. promoviraju jednak pristup radu s mladima;
- vi. promoviraju ulogu rada s mladima, i to:
 - informiranjem mladih o njihovim pravima, mogućnostima i uslugama koje su im dostupne;
 - jačanjem aktivnog građanstva, učestvovanja i društvene uključenosti svih mladih, posebno marginaliziranih i mladih u riziku;
 - jačanjem međukulturalnih kompetencija, evropskog identiteta i međunarodnog razumijevanja među mladima;
 - poticanjem mladih da rade na ostvarenju ciljeva održivog razvoja (SDG) u svojoj okolini;
 - suzbijanjem i sprječavanjem diskriminacije, netolerancije i društvene isključenosti;
 - poboljšanjem neformalnog i informalnog obrazovanja;
- vii. poštuju slobodu i autonomiju organizacija mladih i drugih nevladinih organizacija (NVO) koje se bave radom s mladima;
- viii. potiču rad s mladima zasnovan na znanju, koji može odgovoriti na promjene i trendove u našim društvima i nove izazove s kojima se mladi susreću;
- ix. potiču istraživanje, ocjenjivanje i stalno praćenja prilikom razvoja kvalitetnog rada s mladima zasnovanog na znanju i osiguraju mehanizme za mjerenje ishoda i učinka.

Pri izradi fleksibilnog i usklađenog okvira za obrazovanje i obučavanje omladinskih radnika (plaćenih i volontera) zasnovanog na sposobnostima, države članice se pozivaju da:

- i. rade s pružaocima usluga rada s mladima i drugim interesnim stranama na izradi grupe glavnih kompetencija (npr. vrijednosti, ciljevi, vještine, znanje i kritičko razumijevanje) koje omladinski radnici trebaju posjedovati;

- ii. izrade okvire, strategije, programe i smjernice za obrazovanje, obuke, jačanje kapaciteta i profesionalni razvoj omladinskih radnika na osnovu dogovorene grupe kompetencija;
- iii. uspostave nove i unaprijede postojeće mehanizme za dokumentiranje, potvrđivanje, certificiranje i prepoznavanje kompetencija koje omladinski radnici (plaćeni i volonteri) stiču kroz svoj rad;
- iv. pruže veću podršku provođenju postojećih i budućih evropskih okvira i agendi o prepoznavanju neformalnog i informalnog učenja.

POVEZANI DOKUMENTI

Sastanci:

1287. sastanak zamjenika ministara (31. maj 2017.) - Sastanci 2017. / 31. maj 2017. / engleski Odbor ministara; Vijeće Evrope:

CM(2017)42-finalno / 31. maj 2017. / engleski/ Odbor ministara-dostupno javnosti

Preporuka CM/Rec(2017)4 Odbora ministara državama članicama o radu s mladima – Obrazloženje [1287. sastanak]

Institut za
razvoj mladih KULT

MLADI.ORG

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE